

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	20. 11. 2024	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/24-70	
VEZA:		
EPA:		
PRACENICA:	PRILOG:	

СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ

н/р Андрији Мандићу, председнику

Председнику Скупштине Црне Горе

На основу члана 187 Пословника Скупштине Црне Горе, у име посланичког клуба ЗБЦГ – Нова српска демократија постављам питање

Председнику Владе Милојку Спајићу

Увођење програма Европа Сад 2 представља важну реформу која има потенцијалне ефекте на јавне финансије и живот грађана. Имајући у виду да су фискална стабилност и заштита животног стандарда грађана приоритети сваке одговорне Владе, сматрам да је кључно осврнути се на ефекте примјене програма Европа сад 2 у овом тренутку. Вјерујем да сви препознају значај овог програма за подизање животног стандарда. С обзиром на то да је прошло неко вријеме од почетка примјене програма, користим ову прилику да поставим неколико питања, како бисмо заједно расвијетлили досадашње резултате и указали на могуће изазове који су пред нама.

Прво, какви су ефекти примјене програма „Европа Сад 2" на јавне финансије и на грађане у досадашњем периоду?

Друго, занима ме да ли постоје подаци који указују на повећање цијена производа и услуга као последицу увођења овог програма? Ако такви трендови постоје, које мјере Влада планира како би осигурала да повећање плата заиста резултира бољим животним стандардом, а не већим трошковима за наше грађане?

И коначно, како Влада оцјењује дугорочне ефекте програма на фискалну стабилност? Да ли постоје ризици за јавне финансије и које конкретне кораке планирате како бисмо ублажили могуће негативне последице?

Сматрам да је важно да грађани буду сигурни у то да су реформе усмјерене на одржив развој, а не само на краткорочне бенефите.

Питање ћу додатно образложити на самој сједници.

Молим да ми одговор на постављено питање доставите у писаној форми.

У Подгорици,

20.11.2024. год

Предсједник клуба Нове српске демократије

Дејан Ђуровић

Handwritten signature of Dejan Djurović in black ink, written over a horizontal line.

Crna Gora
Vlada Crne Gore
Predsjednik Vlade

Adresa: Karadorđeva bb,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 530
fax: +382 20 242 329
kabinet@gov.me

Broj:01-076/24-4132
Podgorica, 22.11.2024. godine

Klub poslanika "Demokratski front"
Poslanik, g-din Dejan Đurović

 CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	22. 11. 2024. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/24-70/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

POSLANIČKO PITANJE

Uvođenje programa Evropa sad 2 predstavlja važnu reformu koja ima potencijalne efekte na javne finansije i život građana. Imajući u vidu da su fiskalna stabilnost i zaštita životnog standarda građana prioriteti svake odgovorne Vlade, smatram da je ključno osvrnuti se na efekte primjene programa Evropa sad 2 u ovom trenutku. Vjerujem da svi prepoznaju značaj ovog programa za podizanje životnog standarda. S obzirom da je prošlo neko vrijeme od početka primjene programa, koristim ovu priliku da postavim nekoliko pitanja, kako bi smo zajedno rasvijetlili dosadašnje rezultate i ukazali na moguće izazove koji su pred nama.

Prvo, kakvi su efekti primjene programa "Evropa sad 2" na javne finansije i na građane u dosadašnjem periodu?

Drugo, zanima me da li postoje podaci koji ukazuju na povećanje cijena proizvoda i usluga kao posledicu uvođenja ovog programa? Ako takvi trendovi postoje, koje mjere Vlada planira kako bi osigurala da povećanje plata zaista rezultira boljim životnim standardom, a ne većim troškovima za naše građane?

I konačno, kako Vlada ocjenjuje dugoročne efekte programa na fiskalnu stabilnost? Da li postoje rizici za javne finansije i koje konkretne korake planirate kako bismo ublažili moguće negativne posledice?

Smatram da je važno da građani budu sigurni u to da su reforme usmjerene na održivi razvoj, a ne samo na kratkoročne benefite.

Pitanja ću dodatno obrazložiti na smaoj sjednici.

Molim da mi odgovor na postavljeno pitanje dostavite u pisanoj formi.

ODGOVOR

Uvaženi poslaniče Đuroviću,

Programi Evropa sad 1 i 2 kao i svi ostali programi koje ćemo implemetirati u budućnosti apsolutno su ekonomski održivi i u korist svih građana, privrede Crne Gore i prema javnim finansijama.

Mjesec dana nakon formiranja Vlade, sproveli smo prvu mjeru programa "Evropa sad 2" koja se odnosila na povećanje minimalne penzije sa 296€ na 450€ ili 52% čime smo unaprijedili standard za oko 74 000 naših građana. Podsjetiću, da je ne tako davno, 2019. godine minimalna penzija iznosila svega 128€, što nije zadovoljavalo ni minimum standarda neophodan za dostojanstven život penzionera. Već sa januarskom penzijom, svi ostali penzioneri u Crnoj Gori primiće uvećanu penziju za prosječno 50-60€ po osnovu usklađivanja sa rastom prosječne zarade, upravo zahvajući programu "Evropa sad 2".

Samo godinu dana nakon formiranja 44. Vlade i ove parlamentarne većine, svjedočimo konkretnim rezultatima na polju unapređenja standarda građana budući da su sa oktobarskom zaradom svi zaposleni u Crnoj Gori primili veće plate. Podaci pokazuju da je implementacija programa u prvom mjesecu svoje primjene protekla uspješno i bez značajnijih izazova za poslovanje preduzeća, čemu svjedoči da su mnogi poslodavci u Crnoj Gori, dodatno povećali zarade zaposlenima po osnovu uštede od 5,5% nastale smanjenjem doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Kada je u pitanju uticaj programa Evropa sad 1 i 2 na javne finansije, želim da ukažem na sljedeće: od 2020. do 2024. godine prosječna zarada u Crnoj Gori porasla je sa 524€ na 1000€, minimalna zarada sa 222€ na 600€ i 800€ a minimalna penzija sa 145€ na 450€. U tom periodu, javni dug u nominalnom iznosu ostao je isti dok je njegovo učešće u BDP-u smanjeno sa 105% na oko 60% koliko iznosi danas. U

svim godinama, ostvarivan je suficit tekuće potrošnje što znači da je država sve tekuće obaveze (plate, penzije, socijalna davanja...) finansirala iz tekućih prihoda i da nijedan cent zaduženja nije iskorišćen za finansiranje ovih programa. Prilikom povećanja minimalne penzije, u ovom Parlamentu čuli smo da će se isto finansirati iz: povećanja opšte stope PDV-a, prodaje EPCG, zaduživanja... Ništa se od toga nije desilo. Javne finansije su stabilne, za deset mjeseci ove godine ostvaren je suficit budžeta, prohodi budžeti veći su u odnosu na planirane, za koje je tada rečeno da neće biti ni ostvareni. U odnosu na prošlu godinu, bez jednokratnih prihoda, prihodi su veći za blizu 330 mil. € ili čak 17%. Stopa nezaposlenosti najmanja je u istoriji Crne Gore a kreditni rejting države je unaprijeđen.

Budžetom za narednu godinu, i pored smanjenja poreskog opterećenja na rad, imaćemo veće prihode i suficit tekuće potrošnje, što znači da će se država zaduživati isključivo za otplatu starih dugova i finansiranje infrastrukturnih projekata, koji su složićete se, apsolutni prioritet Crne Gore kako sa aspekta kvaliteta života građana tako i sa aspekta ekonomskog rasta i razvoja.

Ako se vratimo unazad, od 2011. do 2020. godine vođena je takva ekonomska politika da je javni dug u tom periodu povećan za tri puta, sa 1,4 milijardi na 4,4 milijarde, a da je država od 2011. do 2017. svake godine iz zaduživanja finansirala tekuće rashode: plate, penzije i sl. Tek sa povećanjem opšte stope PDV-a na 21% država je ostvarivala suficit, dakle direktno na teret svih građana. Za to vrijeme minimalna penzija je bila 100€ a minimalna zarada ni 200€.

Ono što može da nas raduje jeste da inflatorni pritisak slabi i da je uspostavljen opadajući trend inflacije, pa prema podacima MONSTAT-a godišnja inflacija iznosi 1,2% što je najniži zabilježeni nivo od marta 2021. godine, dok su cijene na mjesečnom nivou zabilježile pad u septembru i oktobru u odnosu na avgust. U prvom mjesecu sprovođenja programa "Evropa sad 2" mjesečna inflacija u Crnoj Gori iznosila je 0%.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK

mr. Milojko Spajić

